Drogi gminne - ewidencja, zarządzanie i utrzymanie

Drogi gminne w praktyce – ewidencja i książki dróg, zarządzanie pasem drogowym, organizacja ruchu, utrzymanie, remonty i bezpieczeństwo

Wideoszkolenie PPC Poland skierowane do wydziałów dróg i mostów, pracowników samorządowych zajmujących się utrzymaniem dróg i ulic w urzędach miast i gmin oraz osób zajmujących się tematyką dróg gminnych

W jaki sposób powinna być uregulowana kwestia umieszczenia obcych obiektów liniowych w drogach wewnętrznych?

Praktyczne szkolenie dla zarządców dróg gminnych i pracowników urzędów odpowiedzialnych za ewidencję, utrzymanie oraz bieżące decyzje dotyczące pasa drogowego. Program łączy zagadnienia prawne, techniczne i organizacyjne z przykładami dotyczącymi remontów, oznakowania, kontroli stanu dróg i zamówień na utrzymanie.

W programie m.in.:

- **Status i zarządzanie drogą** – kategorie dróg, drogi wewnętrzne, pas drogowy, kompetencje zarządcy oraz odpowiedzialność.
- **Ewidencja dróg i obiektów** – książki dróg i mostów, dane techniczne, mapy, aktualizacja, numeracja i dokumentacja fotograficzna.
- **Pas drogowy** – zezwolenia, zajęcie pasa, urządzenia obce, reklamy, dzierżawa, opłaty, kary i odtworzenie nawierzchni.
- **Organizacja ruchu** – projekty stałe i czasowe, zatwierdzanie, znaki, przeglądy, bezpieczeństwo i reakcja na wnioski mieszkańców.
- **Remonty i inwestycje** – rozróżnienie robót, dokumentacja, kosztorysy, nadzór, dofinansowanie i odbiór.
- **Kontrola i diagnostyka** – przeglądy okresowe, stan nawierzchni, przepustów, mostów i przejazdów kolejowych oraz zalecenia.
- **Utrzymanie sezonowe** – koszenie, odwodnienie, odśnieżanie, standardy zimowe, umowy z wykonawcami i odpowiedzialność za szkody.

Wzory pism, jakie otrzymają uczestnicy:

- Rozpiska kategorii dróg

Szczegółowy program szkolenia:

1. Bieżące i sezonowe utrzymanie dróg

Zagadnienia programowe

- Koszenie, odwodnienie, odśnieżanie, standardy zimowe, umowy z wykonawcami i odpowiedzialność za szkody.
- Praktyczna procedura dotycząca obszaru „bieżące i sezonowe utrzymanie dróg”: właściwość,

dokumenty, terminy, dowody i najczęstsze błędy.

Pytania / case'y

- Jak radzić sobie z przebudową dróg, które nie mają wymaganych szerokości?
- Czy można zobowiązać inwestora domu jednorodzinnego do utrzymania przejezdności na drodze dojazdowej do inwestycji na czas budowy?
- Czy wykonawców do bieżącego utrzymanie dróg, tzn. utwardzanie dróg gruntowych, koszenie poboczy, czyszczenie rowów, równanie i profilowanie dróg należy wyłaniać w ramach jednego przetargu czy raczej w osobnych?
- Rozwiązywanie problemów współpracy i łagodzenia wymogów związanych z z budową dróg.
- Jak określić własność drogi? W Małopolsce mają statut „władanie" (to nie jest równorzędne z właścicielem gruntu) – jak to rozwiązać?
- Jak powinien wyglądać dziennik objazdów?
- Jakie są trwałe materiały, które można wykorzystać, by przeciwdziałać niszczeniu dróg.
- Jak uświadomić mieszkańców co do ich praw i obowiązków związanych z utrzymaniem czystości chodników?
- Jak w przypadku posiadłości prywatnych egzekwować obowiązki związane z utrzymaniem chodników?
- Jakie są standardy normatywności – interpretacje prawne i przykładowe wyroki.
- Czy można podpisać umowę na zimowe utrzymanie dróg na podstawie ilości zużytego piasku bądź mieszanki i czasu trwania odśnieżania tj. ilości godzin? Jak kontrolować wykonawcę w takim przypadku?
- Co w przypadku, gdy w gminie nie ma straży miejskiej, czy policja też może nałożyć mandat lub pouczenie mieszkańcowi, który nie odśnieża chodnika?
- Jaki jest standard odśnieżenia drogi gminnej?
- Umowy na odśnieżanie – jak je konstruować, żeby gmina była zabezpieczona.
- Jakie zapisy warto zawrzeć w umowie, by zabezpieczyć się z rezygnacji zlecenia odśnieżania?
- Jakiego materiału używać do zimowego utrzymania alejek w parkach?
- Kto jest zobowiązany do zimowego utrzymania zatoki autobusowej przy drodze powiatowej i samego przystanku, łącznie z wiatą przystankową?

2. Podstawy zarządzania drogami gminnymi
Zagadnienia programowe

- kategorie dróg, drogi wewnętrzne, pas drogowy, kompetencje zarządcy oraz odpowiedzialność.
- Praktyczna procedura dotycząca obszaru „podstawy zarządzania drogami gminnymi": właściwość, dokumenty, terminy, dowody i najczęstsze błędy.

Pytania / case'y

- Czy na drodze wewnętrznej, zarządzanej przez gminę, można wprowadzać swoje nakazy lub zakazy?
- Czy można wydać zgodę na umieszczenie urządzenia w drodze wewnętrznej, powołując się na uchwałę rady gminy o zasadach i stawkach, przyjętą na podstawie ustawy o drogach publicznych?
- Co zrobić, jeśli droga publiczna nie ma wymaganych parametrów?
- Od jakiego miejsca najlepiej liczyć km drogi w momencie, gdy krzyżują się droga gminna z powiatową?

- Co zrobić, jeśli właściciel, który uzyskał decyzję na lokalizację zjazdu z drogi publicznej, nie wybudował go w ciągu 3 lat, a zgodnie z przepisami taka decyzja wygasa, więc jak to wygląda w praktyce, czy właściciel jest wzywany do wypełnienia obowiązków decyzji? Co zrobić w takich przypadkach?
- Czy właściciele muszą uzgadniać lokalizację ogrodzenia, jeżeli nie jest to droga publiczna, tylko wewnętrzna?
- Co w przypadku, gdy droga publiczna gminna jest częściowo zlokalizowana na działkach prywatnych, a gmina nie ma środków na wykupy działek? Czy można zmienić kategorię drogi na niepubliczną wewnętrzną?
- Droga publiczna. Uchwała z 1986 r. Lasy Państwowe ujawniły się jako właściciel tej drogi w księdze wieczystej. Kto jest zarządcą drogi?
- Czy można pozbawić kategorii drogi publicznej, jeżeli nie spełnia wymaganych parametrów?
- Czy można zaliczyć do kategorii dróg publicznych działki oznaczone jako „rola”? Czy powinny mieć dr?
- Czy pobiera się opłatę skarbową za zaświadczenie o dostępie działki do drogi publicznej?
- Czy za obiekty liniowe, do których nie są zaliczone kable telekomunikacyjne dowieszone do już istniejącej linii kablowej nadziemnej, można pobierać opłatę zgodnie z przepisem art. 40 Ustawy o drogach publicznych?
- Jakie działania można podjąć w przypadku, gdy chcemy dokonać przebudowy drogi, której pas drogowy nie ma wymaganej szerokości do uzyskania przepisowych 5,5 m dla klasy drogi L. Jak można przejąć działki znajdujące się wzdłuż drogi celem wymaganego poszerzenia?
- Co w przypadku, gdy wewnętrzna, asfaltowa droga gminna została zniszczona przez inwestora budującego dom?
- Co w przypadku, gdy droga publiczna została zalana przez wodę z powodu wysokiego stanu jezior i rzek, a Wody Polskie nie zareagowały na sugestie dotyczące spuszczenia wody?
- Co w przypadku, gdy część publicznych dróg gminnych należy do Skarbu Państwa? Czy można pobierać opłaty za umieszczenie w pasie drogowym?
- Czy zmiana znaku drogowego na drodze gminnej wymaga podjęcia uchwały, w przypadku zmiany z terenu zabudowanego na strefę zamieszkania na podstawie petycji mieszkańców? Co zrobić w przypadku, gdy mieszkańcy chcą, aby postawić znak „strefa zamieszkania”?
- Jaka jest procedura zmiany klasy technicznej drogi gminnej z L na D?
- Jak rozpatrywać wnioski mieszkańców dotyczące oznakowania dróg publicznych i gminnych?
- Czy na drodze wewnętrznej gminnej stałą organizację zatwierdza burmistrz? Czy w takim przypadku należy wystąpić o opinię do policji?
- Jeżeli starosta jest zarządcą ruchu na drogach gminnych, to czy on powinien opłacać znaki?
- Czy książkę drogi prowadzi się tylko do dróg publicznych, czy również do dróg wewnętrznych będących własnością lub w zarządzie gminy?
- Na jakiej podstawie przeprowadza się aktualizację książki obiektu?
- Jak nadać numer drodze gminnej, która wcześniej była drogą wewnętrzną?
- Czy należy wykonać pomiary nośności MLC na mostach zlokalizowanych na drogach gminnych?
- Co jest podstawą do ustalenia klasy drogi?
- Czy w przypadku pozbawienia kategorii drogi powiatowej do kategorii drogi gminnej wymagany jest akt notarialny przejęcia?
- gminnych w powiązaniu z ZDW i drogami gminnymi - jak uprościć procedury?
- Jak zmienić nr drogi, która przeszła z powiatowej na gminną?
- Czy do jednej posesji może być więcej wjazdów, jeżeli chodzi o drogi publiczne jak i drogi

wewnętrzne?

- Jakie warunki musi spełniać droga wewnętrzna, żeby zostać zakwalifikowana jako droga publiczna?
- Co w przypadku utrzymania dróg publicznych na działkach prywatnych? Czy powinien utrzymywać je właściciel prywatny?
- Jeżeli wzywamy do przesunięcia ogrodzenia osobę prywatną, to czy po jego stronie spoczywa obowiązek wyznaczenia granicy przez geodetę?
- Czy istnieje obowiązek wykonywania przeglądów technicznych dróg wewnętrznych, a nie wyłącznie dróg publicznych oraz mostów zlokalizowanych w ciągu dróg wewnętrznych?
- Czy w sytuacji, gdy fragment drogi gminnej publicznej o długości 250 m przebiega przez teren innej gminy, częściowo po działkach gminnych, a częściowo po działkach prywatnych, przy czym droga była historycznie budowana i dotychczas utrzymywana (w tym zimowe utrzymanie i remonty cząstkowe) przez gminę sąsiednią, która następnie podjęła uchwałę o wyłączeniu tego odcinka z jej przebiegu, na drugiej gminie spoczywa obowiązek utrzymywania tego fragmentu drogi?
- Kto wydaje decyzję na umieszczenie urządzeń w pasie drogowym drogi publicznej gminnej stanowiącej własność Skarbu Państwa?
- Czy w przypadku drogi wewnętrznej można – na podstawie przepisów – nakazać odsunięcie ogrodzenia lub infrastruktury technicznej od granicy działki drogowej (np. o 1,5 m)?
- Kto wydaje decyzję na umieszczenie urządzenia w drodze wewnętrznej stanowiącej własność Skarbu Państwa, w sytuacji, gdy gmina faktycznie ją remontuje i utrzymuje – czy gmina może być traktowana jako zarządca?
- Czy na drogach szutrowych (zarówno publicznych, jak i wewnętrznych) można ustawiać znaki drogowe na wniosek mieszkańców (np. ograniczenia tonażu, pierwszeństwa)?
- Czy na podstawie uchwały rady miejskiej o zaliczeniu dróg do kategorii dróg lokalnych miejskich drogi te stają się drogami gminnymi (publicznymi), mimo że formalnie nie występuje taka kategoria jak „droga lokalna miejska”?
- Czy można umorzyć postępowanie karne dotyczące nielegalnego umieszczenia ogrodzenia w pasie drogowym drogi publicznej, jeśli nie da się ustalić właściciela tego ogrodzenia?
- Kto jest odpowiedzialny za utrzymanie oznakowania pionowego i poziomego przy przejazdach kolejowych – zarówno w przypadku dróg publicznych, jak i dróg wewnętrznych dochodzących do przejazdu?
- Jeżeli jeden wniosek dotyczy lokalizacji na terenie drogi publicznej i wewnętrznej, to należy wydać decyzję czy umowę?
- Kto odpowiada za oznakowanie ostrzegające o wyjeździe pojazdów uprzywilejowanych (np. karetki pogotowia, straży pożarnej) przy drodze mającej status drogi gminnej?
- Czy wszystkie drogi gminne muszą mieć nadany numer (a jeśli tak, to w jakim terminie od momentu upublicznienia należy go nadać)?
- Czy odcinek nowej drogi wybudowany zgodnie z decyzją o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (ZRID) należy formalnie upublicznić?
- Czy istnieją prawne możliwości zobowiązania gminy A, w której granicach znajduje się droga leśna stanowiąca własność Skarbu Państwa (zarządzana przez Nadleśnictwo), do przekształcenia jej w drogę publiczną, w sytuacji, gdy gmina A nie wyraża tym zainteresowania, a droga stanowi kluczowy dojazd dla mieszkańców sąsiednich gmin B i C (wykorzystywany m.in. przez służby ratownicze, osoby dojeżdżające do pracy oraz dzieci udające się na zajęcia sportowe)? Jakie kroki można podjąć, aby zapobiec planowanej przez PKP likwidacji przejazdu kolejowo-drogowego (zmianie kategorii z D na F, co uniemożliwi ruch pojazdów) i umożliwić lokalnej społeczności dalsze korzystanie z tej drogi?
- Czy w obecnym stanie prawnym procedura zaliczenia drogi wewnętrznej położonej na terenie gminy

do kategorii dróg publicznych (na podstawie art. 7 ustawy o drogach publicznych) nadal wymaga w pierwszej kolejności uzyskania opinii właściwego zarządu powiatu, a następnie podjęcia uchwały?

3. Ewidencja dróg, książki i dane techniczne

Zagadnienia programowe

- Książki dróg i mostów, dane techniczne, mapy, aktualizacja, numeracja i dokumentacja fotograficzna.
- Praktyczna procedura dotycząca obszaru „ewidencja dróg, książki i dane techniczne": właściwość, dokumenty, terminy, dowody i najczęstsze błędy.

Pytania / case'y

- Czy wnioskodawca powinien określić we wniosku lokalizację zjazdu?
- Jak powstępować w przypadku niezgodności stanu faktycznego z treścią na mapie?
- Co zrobić w sytuacji, gdy gmina chce wprowadzić progi zwalniające, a mieszkańcy ich nie chcą?.
- W jaki sposób nadać numer dla przepustu i gdzie lub do kogo go zgłosić?
- Czy przepusty drogowe zaliczane są do obiektów mostowych i wymagane są dla nich książki obiektów?
- Czy Powiatowy Zarząd Dróg ma obowiązek prowadzić ewidencję działek w pasie drogowym?
- Kiedy można samemu przeprowadzić ewidencję, a kiedy się ją zleca?
- Jak nadaje się numery JNI?
- Kto ma prowadzić książkę obiektu?
- Jakie są wymaganie kancelaryjne dotyczące prowadzenia książek obiektów?
- Kiedy się aktualizuje książkę obiektu?
- Jeżeli mamy stare mosty, przepusty i nie mają JNI, to w jaki sposób je nadać? Czy jest obowiązek JNI dla tych obiektów?
- Działka drogowa styka się z torami. Jeden numer geodezyjny przypisany jest do dwóch działek rozdzielonych działką torów. Czy starostwo postąpiło prawidłowo nadając ten sam numer dwóm działkom?
- Czy jest konieczność pobrania nowej mapy ze starostwa, jeżeli zmiany nastąpiły w przeciągu miesiąca?
- Jaka jest procedura zmiany nazwy drogi, w sytuacji gdy jest ona już nieaktualna? Numer nadal obowiązuje, jednak nazwy nadawane były z początkiem lat 90.
- Jak pozbawić drogę numeru?
- Utrzymanie i modernizacja dróg i ulic oraz obiektów mostowych.

3. Zajęcie pasa, urządzenia obce, opłaty i kary

Zagadnienia programowe

- Zezwolenia, zajęcie pasa, urządzenia obce, reklamy, dzierżawa, opłaty, kary i odtworzenie nawierzchni.
- Praktyczna procedura dotycząca obszaru „zajęcie pasa, urządzenia obce, opłaty i kary": właściwość, dokumenty, terminy, dowody i najczęstsze błędy.

Pytania / case'y

- Co zrobić, jeśli słupy są zakładu energetycznego, a nie z gminy?
- Czy tymczasowy kabel energetyczny do zasilania budynku mieszkalnego powinien być zgłoszony

przez właściciela nieruchomości czy przez energetykę? Mamy sytuację, w której zakład energetyczny zrzuca na właściciela procedury i koszty umieszczenia urządzenia i zajęcia pasa drogowego.
- pasa drogowego w celu prowadzenia robót? Czy o tym nielegalnym zajęciu pasa należy zawiadamiać policję, czy nie ma takiej potrzeby?
- Czy na umieszczenie w pasie drogowym drogi wewnętrznej urządzeń elektromagnetycznych wymagana jest zgoda rady gminy?
- Jak kontrolować i egzekwować opłaty roczne? Jak naliczać opłaty za urządzenia i jak je wprowadzać?
- Czy Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne odpowiedzialne za utrzymanie i wykonywanie sieci wodociągowych powinno występować do gminy o zajęcie pasa i umieszczenie urządzenia i czy musi wnosić opłaty do gminy?
- W ciągu drogi gminnej dwie działki należą do Skarbu Państwa. Kto wydaje zgody na zaprojektowanie drogi i pobiera opłaty za umieszczenie urządzeń?
- Decyzje umieszczenia urządzeń obcych i telekomunikacyjnych w pasie drogowym.
- Procedura zawierania umów na dzierżawę.
- Jak powstrzymać handel w pasie drogowym?
- Do kogo należy kierować pismo w sprawie wydania zezwolenia na ponadgabaryt?
- Co w przypadku, gdy starostwo nie zatwierdza ograniczenia tonażu, pomimo braku nośności?
- Jak traktować drogę wewnętrzną będącą we władaniu samoistnym gminy w przypadku wniosku o lokalizację urządzenia lub zajęcie pasa – jaki dokument należy wydać i czy nalicza się opłaty?
- Czy uzgodnienie lokalizacji urządzeń obcych w pasie drogowym oraz ustalenie warunków odtworzenia pasa drogowego musi mieć formę decyzji administracyjnej (z wyłączeniem zajęcia pasa drogowego i umieszczenia urządzeń)?

5. Organizacja ruchu, oznakowanie i bezpieczeństwo

Zagadnienia programowe

- Projekty stałe i czasowe, zatwierdzanie, znaki, przeglądy, bezpieczeństwo i reakcja na wnioski mieszkańców.
- Praktyczna procedura dotycząca obszaru „organizacja ruchu, oznakowanie i bezpieczeństwo”: właściwość, dokumenty, terminy, dowody i najczęstsze błędy.

Pytania / case’y

- Czy drzwi sklepowe mogą otwierać się na zewnątrz na chodnik?
- Czy można wydać decyzję na 2 zjazdy do działki umiejscowionej na skrzyżowaniu dwóch ulic, jeżeli warunki zabudowy pozwalają wyłącznie na jeden zjazd?
- Co zrobić, aby odszkodowania spadały na ubezpieczenie własne, a nie gminne?
- Czy wymiana progów zwalniających z płytowych na wyspowe na drodze publicznej wymaga stworzenia projektu zmiany stałej organizacji ruchu na tę okoliczność?
- Omówienie prowadzenia organizacji ruchu drogowego - zatwierdzenie organizacji ruchu drogowego; czasowa i stała.
- Kto odpowiada i w jakim zakresie za oznakowanie dróg?
- Czy na drogach wewnętrznych nieobjętych strefą ruchu lub strefą zamieszkania można stosować znaki drogowe, skoro znaki drogowe i sygnały drogowe - ich stosowanie i egzekwowanie określa ustawa prawa o ruchu drogowym i odpowiednie rozporządzenia do tej ustawy? Na drogach wewnętrznych nie obowiązują przepisy prawa o ruchu drogowym. Jeśli na drodze wewnętrznej są ustawione znaki drogowe i są „nielegalne” to musimy je respektować?
- Kiedy można odstąpić od czasowej organizacji ruchu?

- Czy gmina opiniuje projekt czasowej organizacji ruchu w przypadku budowy mostu w ciągu drogi powiatowej?
- Co w przypadku, kiedy na terenie gminy są drogi, na których obowiązuje projekt organizacji ruchu o dopuszczalnym tonażu 5 ton? Czy wydaje się zezwolenie w formie umowy cywilno-prawnej, czy nic nie wydajemy?
- Czy projekt czasowej organizacji ruchu do zaopiniowania w gminie musi być w 4 egzemplarzach?
- Czy przy zajęciu pasa drogowego (droga publiczna) powinien zawsze być projekt organizacji ruchu?
- Organizacja ruchu w trakcie wykonywania robót budowlanych i utrzymaniowych.
- Czy do dróg wewnętrznych gruntowych z bardzo małym ruchem też należy wymagać zmiany organizacji ruchu?
- W jakich wypadkach stosuje się zmianę organizacji ruchu?
- Jakie elementy mają zawierać projekty stałe, a jakie tymczasowe?
- Jakie urzędy/ jednostki muszą mieć wgląd w projekt organizacji ruchu?
- Jakie organy są potrzebne do wprowadzenia organizacji ruchu?
- Jakie są schematy i znaki wykorzystywane podczas zmiany organizacji ruchu?
- Kwestia ograniczenia prędkości i bezpieczeństwa ruchu drogowego – jakie są normy i wytyczne?
- Czy na słupek z nazwą ulicy wymagana jest organizacja ruchu?
- Czy do wykonania organizacji ruchu musi być osoba z uprawnieniami?
- Czy na drogach wewnętrznych przy wprowadzaniu organizacji ruchu informujemy starostwo i policję?
- Drogi gruntowe -profilowanie, zabezpieczenie dróg gruntowych, dobór materiałów wykorzystywanych do uzupełniania ubytków.
- Czyszczenie znaków, przystanków, uzupełnianie – czy są jakieś wymogi, np. co ile trzeba to robić?
- Kiedy można zastosować znaki B-5,B-18 B-19? Jakie warunki, obostrzenia muszą być spełnione, żeby można było je zastosować?
- Jak powinniśmy działać w przypadku, w którym na drodze publicznej mamy zatwierdzony projekt organizacji ruchu, a Policja przy różnych kontrolach wskazuje, że na drodze powinien być ustawiony znak D-42 - obszar zabudowany, a ten znak nie jest ujęty w projekcie?
- Czy na drodze wewnętrznej, gdzie obowiązuje zatwierdzony projekt stałej organizacji ruchu, zarządca może dowolnie wyznaczać kolejne miejsce zastrzeżone 'koperty' na wniosek mieszkańca pod konkretny numer rejestracyjny?
- Czy projekt organizacji ruchu może wykonywać pracownik urzędu na drogi gminne czy tylko uprawniony projektant?
- Czy zarządca drogi może wprowadzać oznakowanie na drodze wewnętrznej lub publicznej bez projektu organizacji ruchu (np. ograniczenie prędkości, tonażu, znak „ustąp pierwszeństwa”)?
- Czy w przypadku, gdy zakład gospodarki komunalnej pełni funkcję administratora dróg (utrzymanie letnie i zimowe), to gmina jako właściciel drogi powinna zatwierdzać tymczasową organizację ruchu?
- Czy droga publiczna może nie posiadać zatwierdzonej organizacji ruchu, a jednocześnie mieć w pasie drogowym znaki ustawione jeszcze przed uznaniem jej za drogę publiczną?
- Jakie są konsekwencje braku projektu stałej organizacji ruchu dla drogi publicznej?
- Na podstawie jakich przepisów organ (np. starostwo) wyznacza termin (np. 14 dni) na usunięcie nieprawidłowości w oznakowaniu oraz określa czas na wprowadzenie stałej organizacji ruchu po wykonaniu lub aktualizacji projektu?
- Czy w przypadku planowanej lokalizacji komór na gruntach prywatnych, w znacznej odległości od skrajni drogi gminnej, konieczne jest wymaganie projektu czasowej organizacji ruchu, jeśli wszelkie prace, sprzęt oraz odkład urobku zostaną zlokalizowane w całości na terenie prywatnym i nie będą

wywierać wpływu na ruch drogowy?

6. Remonty, modernizacje, finansowanie i odbiory

Zagadnienia programowe

- Rozróżnienie robót, dokumentacja, kosztorysy, nadzór, dofinansowanie i odbiór.
- Praktyczna procedura dotycząca obszaru „remonty, modernizacje, finansowanie i odbiory": właściwość, dokumenty, terminy, dowody i najczęstsze błędy.

Pytania / case'y

- Czy do przesunięcia drogi konieczne jest zgłoszenie przebudowy drogi?
- Remonty dróg w skrzyżowaniach/kolizjach z drogami wojewódzkimi i powiatowymi - co należy do czyich kompetencji?
- Co robić, kiedy drogi są zniszczone, a nie ma pieniędzy na ich modernizację?
- Na jakim etapie najlepiej poinformować inwestora o konieczności podpisania umowy o przebudowie/budowie drogi?
- Obiekt w pasie drogowym wynikający z modernizacji - jak reagować?
- Czy każda decyzja w dniu jej wydania staje się ostateczna?
- Diagnostyka stanu technicznego nawierzchni dróg, ulic i placów.
- Kosztorysowanie robót drogowych – remonty cząstkowe nawierzchni.
- Kto ma sprzątać drogi?
- Kto ma obowiązek zająć się chodnikami rowerowymi w czasie zimy?
- Przechowywanie materiałów: jak zabezpieczyć sól, piach?
- Jak rozpatrywać wnioski o odszkodowanie za upadek na śliskim chodniku, za kolizję drogową na śliskiej nawierzchni drogi?
- Jakie obowiązki zarządcy drogi wynikają z obowiązujących przepisów prawa?
- Czy przy lokalizacji przystanków wymagana jest uchwała Rady Gminy?

7. Kontrole, diagnostyka i przejazdy kolejowe

Zagadnienia programowe

- Przeglądy okresowe, stan nawierzchni, przepustów, mostów i przejazdów kolejowych oraz zalecenia.
- Praktyczna procedura dotycząca obszaru „kontrole, diagnostyka i przejazdy kolejowe": właściwość, dokumenty, terminy, dowody i najczęstsze błędy.

Pytania / case'y

- Czy za stan techniczny i zgodność oznakowania na drogach gminnych odpowiada gmina czy starostwo?
- Na jakie przepisy można się powołać przywołując inwestora do przywrócenia drogi do stanu sprzed rozpoczęcia inwestycji, jeżeli stan techniczny drogi znacznie się pogorszył?
- Jak przejść kontrolę?
- Jak wygląda procedura przejęcia prywatnej drogi na rzecz gminy?
- Co zrobić w sytuacji, kiedy wydano decyzję w 2009 r. na lokalizację zjazdu, okazuje się, że zjazd został wykonany niezgodnie z wydaną decyzją, a teraz właściciele chcą zalegalizować wykonany zjazd? Czy muszą złożyć wniosek o przebudowę zjazdu, z załączeniem poprzedniej decyzji?
- Jak nie ponosić dużych kosztów w usługach geodezyjnych?
- Kiedy można wykonać objazdy kontrolne dróg gminnych?

- Kto może przeprowadzić kontrolę dróg?
- Jak napisać protokół z takiej kontroli?
- Co z drogami dojazdowymi do gruntów rolnych, też trzeba dla tych dróg robić przeglądy?
- Czy jest dopuszczalne prowadzenie przeglądów dróg z których protokoły spisywane są jedynie w wersji elektronicznej i podpisane są kwalifikowanym podpisem elektronicznym przez osobę wykonującą przegląd?
- Czy osoba, która nie posiada żadnych uprawnień budowlanych może dokonywać przeglądu dróg?
- Czy istnieje obowiązek przeprowadzania objazdów dróg oraz jak często powinny być wykonywane?
- Czy istnieje obowiązek przeprowadzania przeglądów technicznych publicznych dróg gruntowych?

8. Drogi wewnętrzne, klasyfikacja i regulacje własnościowe

Zagadnienia programowe

- Kategorie dróg, drogi wewnętrzne, pas drogowy, kompetencje zarządcy oraz odpowiedzialność.
- Praktyczna procedura dotycząca obszaru „drogi wewnętrzne, klasyfikacja i regulacje własnościowe”: właściwość, dokumenty, terminy, dowody i najczęstsze błędy.

Pytania / case’y

- Czy wydawanie zezwolenia na zjazd z drogi wewnętrznej będącej w zarządzie lub własnością gminy wydawane jest w formie decyzji, pomimo że jest to droga wewnętrzna?
- Czy można wydawać zezwolenia uzgodnienia na prowadzenie sieci na drogach wewnętrznych?
- Co zrobić, jeśli właściciele nieruchomości przylegających do dróg mają płoty przesunięte na gminną działkę drogową sadzą na gminnej nieruchomości drzewa i krzewy.
- Mieszkaniec nie jest zameldowany w gminie, a wymaga naprawy drogi wewnętrznej. Czy fakt zameldowania może być argumentem do oddalenia prac naprawczych?
- Kto nadaje numery drogom wewnętrznym?
- Przeglądy dróg wewnętrznych: wszystkich gruntów sklasyfikowanych jako "dr" czy tylko tych urządzonych, utrzymywanych i faktycznie wykorzystywanych jako drogi?
- Jak ustanawiać nowe przystanki autobusowe na drodze wewnętrznej, jaka jest procedura?
- Czy jako gmina możemy uzgadniać lokalizacje przyłączy albo sieci w drodze wewnętrznej, gdzie właścicielem jest Skarb Państwa?
- Na jakich zasadach określa się drogę jako wewnętrzną?
- Czy drogi wewnętrzne podlegają przeglądom technicznym?
- Czy komisja powołana przez starostę może wypowiadać się na temat dróg wewnętrznych zarządzanych przez gminę?
- Czy oznakowanie D-46 i D-47 obowiązuje również przy drogach wewnętrznych gruntowych?
- Jeżeli chodnik nie leży bezpośrednio przy granicy posesji, to czy właściciel nieruchomości ma obowiązek go odśnieżać?
- Jakie działanie możemy podjąć w przypadku drogi wewnętrznej, jeśli chcemy dokonać przebudowy a część drogi jest gruntami prywatnymi?
- Czy na drodze wewnętrznej będącej własnością gminy można ustawiać znaki (np. ograniczenia tonażu, prędkości)? Czy wymaga to zatwierdzenia przez starostwo?
- Czy można przekształcić drogę wewnętrzną w trakt pieszo-rowerowy i ograniczyć ruch samochodowy w przypadku władania samoistnego?
- Co oznacza opłata na zasadach prawa cywilnego w przypadku umieszczenia urządzenia w drodze wewnętrznej?
- Czy można wydać zgodę na lokalizację zjazdu z drogi wewnętrznej na działkę o szerokości 25 m,

która posiada już jeden zjazd? Jak postąpić w przypadku współwłasności działki – czy wymagana jest zgoda wszystkich współwłaścicieli i czy powinna być dołączona do wniosku?

9. Pojazdy nienormatywne i szczególne korzystanie z drogi

Zagadnienia programowe

- Przeglądy okresowe, stan nawierzchni, przepustów, mostów i przejazdów kolejowych oraz zalecenia.
- Praktyczna procedura dotycząca obszaru „pojazdy nienormatywne i szczególne korzystanie z drogi": właściwość, dokumenty, terminy, dowody i najczęstsze błędy.

Pytania / case'y

- Jakie są sprawdzone metody na częste telefony mieszkańców, którzy naciskają na naprawę drogi?
- Jak postępować w przypadku problemów z deweloperami, którzy niszczą drogi gruntowe, a policja nie pomaga?
- Kto powinien ponieść koszty usunięcia lodu na drodze, gdy problem zamarzającej wody uniemożliwia przejazd?
- W jakich odległościach mogą być sytuowane przystanki?
- Jak zmienić przebieg drogi?
- Skargi na zarządcę dróg w przypadku zepsucia samochodu, a zniszczonej czy przyoranej drogi. Co robić, jeśli poszkodowany domaga się o odszkodowanie i został wezwany geodeta?
- Jakie działanie prewencyjne można podjąć, by zapobiec niszczeniu dróg?
- Przejazdy kolejowe w praktyce – obowiązki zarządcy drogi.
- Czyli zezwolenie na przejazd o masie większej niż przewidziana dla danej drogi jest dopuszczalna w formie zwykłego pisma czy zezwolenia?
- Wyjaśnienie procedury wystawiania pozwoleń na przejazdy nienormatywne – omówienie przykładowej decyzji.
- Jak wygląda od strony organizacyjnej wydawanie opinii potrzebnej do uzyskania zgody na przejazd pojazdu nienormatywnego?
- Na co zwrócić uwagę przy wystawianiu opinii dotyczącej przejazdu pojazdu nienormatywnego?
- Względy bezpieczeństwa: na co trzeba zwrócić uwagę w przypadku przejazdów pojazdów nienormatywnych?
- Kiedy nie można wydać zgody na przejazd pojazdu nienormatywnego?
- Kto wydaje zezwolenia na przejazdy ponad obowiązujący tonaż na drogach gminnych?
- Czy na przejazd ponadnormatywny po drodze gminnej publicznej gmina wydaje jedynie opinię, a zgodę starostwo?
- Co w przypadku przejazdu ponadnormatywnego po drogach wewnętrznych?
- Jak rozliczać koszty ustanowienia służebności, w tym koszty notarialne i wpisy do księgi wieczystej?

Prowadzący:

Dariusz Kupiec

Sekretarz gminy w Urzędzie Miasta Kłodzko, ekspert w dziedzinie infrastruktury drogowej. Od 2007 roku powołany przez Ministra Rozwoju Regionalnego oraz Marszałka Województwa Dolnośląskiego. Posiada wieloletnie doświadczenie w realizacji i nadzorze projektów infrastrukturalnych oraz inwestycji drogowych, w tym w ramach Programu Operacyjnego Współpracy Transgranicznej RP – Republika Czeska.

Jako specjalista w Pionie Infrastruktury i Rozwoju Dolnośląskiej Służby Dróg i Kolei we Wrocławiu zajmuje się zagadnieniami związanymi z gospodarką nieruchomościami w pasie drogowym. Były inspektor nadzoru na inwestycjach autostradowych w renomowanych firmach doradczych (Scetauroute S.A., Jacobs Gibb, Kampsax, WS Atkins Scetauroute JV) oraz Dyrektor Naczelny Zarządu Dróg Powiatowych w Kłodzku.

Pełnił także funkcję zastępcy Burmistrza Polanicy-Zdroju, gdzie odpowiadał za inwestycje miejskie, infrastrukturę, architekturę, ochronę środowiska, przetargi oraz pozyskiwanie środków zewnętrznych.

Absolwent Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu na Wydziale Geodezji oraz studiów podyplomowych z wyceny nieruchomości. Specjalizuje się w zagadnieniach związanych z infrastrukturą drogową, obsługą inwestycji i procedurami budowlanymi.

Terminy i szkolenia

Data: 09 grudnia 2026 10:00-15:00
Miejsce: Wideoszkolenie

Prawa autorskie do niniejszego programu przysługują Private Corporate Consulting Sp. z o.o. Udostępnianie, kopiowanie i przerabianie niniejszego programu bez pisemnej zgody Private Corporate Consulting Sp. z o.o., zagrożone jest odpowiedzialnością karną oraz cywilną